

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 30. 5. 2012
COM(2012) 306 final

Odporúčanie pre

ODPORÚČANIA RADY

týkajúce sa národného programu reforiem Rakúska na rok 2012,

ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na roky 2011 – 2016

{SWD(2012) 306 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIA RADY

týkajúce sa národného programu reforiem Rakúska na rok 2012,

ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na roky 2011 – 2016

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej Únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[2],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[3],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

po porade s Hospodárskym a finančným výborom,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Európskej komisie o iniciovaní novej stratégie pre zamestnanosť a rast nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameria na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Rada 13. júla 2010 prijala odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (2010 až 2014) a 21. októbra 2010 Rada prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov[4], ktoré spolu tvoria „integrované usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby tieto integrované usmernenia zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

---

1 Ú. v. ES L 209, 2. 8.1997, s. 1.
2 COM(2012) 306 final.
3 P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047
4 Rozhodnutie Rady 2012/238/EÚ z 26. apríla 2012

(3) Rada 12. júla 2011 prijala odporúčanie, ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2011, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Rakúska na roky 2011 – 2014.

(4) Komisia 23. novembra 2011 prijala druhý ročný prieskum rastu, čo znamená začiatok druhého európskeho semestra *ex-ante* a integrovanej koordinácie politiky, ktorá je zakotvená v stratégii Európa 2020. Komisia 14. februára 2012 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[5], v ktorej neurčila Rakúsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorému sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(5) Európska rada 2. marca 2012 schválila priority na zabezpečenie finančnej stability, fiškálnej konsolidácie a opatrenia na posilnenie rastu. Zdôraznila potrebu presadzovania diferencovanej fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast, obnovy bežných úverových podmienok pre hospodárstvo, podpory rastu a konkurencieschopnosti, zníženia nezamestnanosti a vyriešenia sociálnych dôsledkov krízy, ako aj potrebu modernizácie verejnej správy.

(6) Európska rada 2. marca 2012 takisto vyzvala členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na Pakte Euro Plus, aby svoje záväzky predložili včas na to, aby mohli byť zaradené do ich programov stability alebo konvergenčných programov a do ich národných programov reforiem.

(7) Rakúsko 24. apríla 2012 predložilo svoj program stability na roky 2011 – 2016 týkajúci sa roku 2012 a 25. apríla 2012 svoj národný program reforiem na rok 2012. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.

(8) Vychádzajúc z posúdenia programu stability na rok 2012 podľa nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 Rada zastáva názor, že makroekonomický scenár, na ktorom sú založené rozpočtové prognózy programu, je v prípade rokov 2012 a 2013 obozretný. V prípade obdobia 2014 – 2016 je scenár optimistickejší a predpokladá priemerný rast HDP vo výške 2,1 %, čo je pevne nad súčasnými odhadmi potenciálneho rastu. Cieľom rozpočtovej stratégie načrtnutej v programe je upraviť do roku 2013 nadmerný deficit a do roku 2016 dosiahnuť strednodobý rozpočtový cieľ. V programe sa zmenil strednodobý rozpočtový cieľ z dosiahnutia vyrovnaného rozpočtu v priebehu hospodárskeho cyklu na dosiahnutie štrukturálneho deficitu vo výške 0,45 % HDP, čo primerane odráža požiadavky Paktu o stabilite a raste. Predpokladaná náprava nadmerného deficitu je v súlade s termínom, ktorý je stanovený v odporúčaní Rady vydanom v rámci postupu pri nadmernom deficite v decembri 2009. Na základe (prepočítaného) štrukturálneho rozpočtového salda[6] je však priemerné ročné fiškálne úsilie plánované na obdobie 2011 – 2013 vo výške 0,5 % HDP nižšie než 0,75 % HDP, ktoré odporučila Rada. Predpokladaný štrukturálny pokrok smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu je na rok 2015 dostatočný, ale je nižší než referenčná hodnota Paktu o stabilite a raste na roky 2014 a 2016 vo výške 0,5 % HDP ročne. Predpokladaná miera rastu verejných výdavkov v rokoch 2014 – 2015 po zohľadnení diskrečných opatrení na strane príjmov však rešpektuje referenčnú hodnotu pre výdavky stanovenú v Pakte o stabilite a raste. Napriek tomu existujú

[5] COM(2012) 68 final.

[6] Saldo očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a dočasných opatrení, prepočítané útvarmi Komisie na základe informácií poskytnutých v programe a za použitia spoločne dohodnutej metodiky.

riziká spojené s fiškálnymi cieľmi na strane príjmov aj výdavkov. Napríklad je ťažké vyčísliť rozpočtový vplyv niektorých opatrení z dôvodu závislosti od ich jednotlivého etablovania sa. Keďže sa o právnych predpisoch ešte nerozhodlo, podrobnosti o dani z finančných transakcií nie sú doposiaľ známe. Predpokladané znižovanie výdavkov na nižšej než štátnej úrovni ešte nebolo definované. V programe sa predpokladá, že pomer dlhu k HDP, ktorý na konci roka 2011 dosiahol 72,2 %, dosiahne svoj vrchol v roku 2013 vo výške 75,3 % a potom sa bude postupne znižovať až na 70,6 % v roku 2016. Z hľadiska referenčnej hodnoty pre zníženie dlhu stanovenej v Pakte o stabilite a Raste bude Rakúsko v rokoch 2014 – 2016 v prechodnom období a na základe plánov uvedených v programe by sa mal zabezpečiť dostatočný pokrok smerom k dosiahnutiu súladu s referenčnou hodnotou pre zníženie dlhu. Táto prognóza je však vystavená rizikám z dôvodu narastajúceho dlhu štátnych podnikov, ktoré nepatria do verejnej správy, a prípadnej ďalšej záťaži vzhľadom na vládnu podporu bankového sektora.

(9) Prijatím najnovšieho balíka fiškálnej konsolidácie sa Rakúsko vydalo smerom vedúcim k väčšej udržateľnosti verejných financií. Opatrenia obsiahnuté v balíku však nezahŕňajú významné zjednodušenie fiškálnych vzťahov medzi štátnou, regionálnou a miestnou správou, ktoré sa všeobecne považuje za hlavný zdroj možných úspor. Medzi orgánmi štátnej a regionálnej správy sa dosiahla zásadná dohoda o centralizovanom financovaní zdravotnej starostlivosti, ale o podrobnostiach treba ešte stále rokovať.

(10) S cieľom zvýšiť skutočný vek odchodu do dôchodku Rakúsko uskutočnilo reformy zamerané najmä na obmedzenie prístupu k systému invalidného dôchodku. Predloženie harmonizácie zákonného veku odchodu do dôchodku medzi mužmi a ženami, ktorá sa v súčasnosti predpokladá na obdobie 2024 – 2033, sa neriešilo. Treba ďalej zvýšiť zamestnateľnosť starších pracovníkov a kultúru aktívneho starnutia v rámci podnikov. Navrhované opatrenia nemusia byť dostatočne ďalekosiahle na to, aby sa podstatne zvýšil skutočný vek odchodu do dôchodku.

(11) Výkonnosť rakúskeho trhu práce bola veľmi dobrá, čo dokazuje najnižšia miera nezamestnanosti v EÚ v rokoch 2010 a 2011. Podľa prognóz však bude potenciál pracovnej sily krajiny od roku 2020 klesať. Rakúsko sa preto bude musieť usilovať plne využiť potenciál obyvateľstva v produktívnom veku vyriešením problémov nízkej miery zamestnanosti starších pracovníkov, vyriešením otázky všeobecne rozšíreného využívania predčasného odchodu do dôchodku a systému invalidného dôchodku, otázky vysokého zaťaženia v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia v prípade pracovného príjmu a relatívne vysokej miery žien zamestnávaných prevažne na miestach s nízkymi mzdami a na čiastočný úväzok. Okrem toho nie je plne využitý potenciál ľudí z prostredia migrantov pre nízke dosiahnuté vzdelanie alebo ťažkosti s uznávaním zručností nadobudnutými v zahraničí. Výsledky vzdelávania podľa štúdie PISA sú pod priemerom EÚ a vplyv sociálno-ekonomického zázemia na dosiahnuté vzdelanie je obzvlášť vysoký. Medzi hlavné výzvy naďalej patrí neustále rastúci počet študentov v dôsledku vysokej prichádzajúcej mobility („masová univerzita“) a vysokej miery predčasného ukončovania školskej dochádzky (okolo 40 %) spoločne so značnou medzerou vo financovaní.

(12) Rakúsko má priaznivú pozíciu z hľadiska konkurencieschopnosti a produktivity. Napriek tomu čelí v niektorých oblastiach relatívnym štrukturálnym nedostatkom, ktoré môžu uškodiť jeho dlhodobému rastovému potenciálu. Hospodárska súťaž v odvetví služieb príliš neprispela k oživeniu domáceho dopytu. Neriešili sa otázky

vysokých cien za prístup do sietí a správanie etablovaných podnikov narúšajúce súťaž (obmedzovanie vstupu na trh, hospodárskej súťaže a inovácií). Neodôvodnené obmedzenia v slobodných povolaniach pretrvávajú: počet regulovaných povolaní, ktoré Rakúsko oznámilo Komisii, je ďaleko nad priemerom EÚ. Existuje potreba posúdiť odôvodnenosť a proporcionalitu regulácie v týchto povolaniach. V prípade záväzku Rakúska posilniť spolkový úrad pre hospodársku súťaž sa nedosiahol žiadny hmatateľný pokrok. Smernica o službách sa podľa odporúčania Rady z roku 2011 nakoniec vykonala prostredníctvom prijatia „horizontálneho“ právneho predpisu a prostredníctvom zmien v právnych predpisoch na úrovni spolkovej krajiny.

(13) Rakúsky finančný sektor čelí osobitným výzvam, ktoré súvisia s vysokou expozíciou rakúskych bánk voči krajinám strednej, východnej a juhovýchodnej Európy, keďže v ekonomike niektorých týchto krajín môže aj naďalej pokračovať zhoršovanie kvality aktív. Politickým rozhodnutiam s cezhraničným vplyvom musí predchádzať výmena informácií a koordinácia s orgánmi dohľadu v hostiteľských krajinách. Orgány musia takisto aj naďalej pozorne sledovať a reštrukturalizovať tie banky, ktoré boli príjemcami štátnej pomoci, a to najmä zoštátnené úverové inštitúcie.

(14) Rakúsko prijalo v rámci Paktu Euro Plus niekoľko záväzkov. Tieto záväzky a plnenie záväzkov predstavených v roku 2011 sa vzťahuje na podporu zamestnanosti, zlepšenie hospodárskej súťaže a posilnenie udržateľnosti verejných financií. Komisia posúdila plnenie záväzkov vyplývajúcich z Paktu Euro Plus. Výsledky tohto posúdenia sa zohľadnili v odporúčaniach.

(15) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra dôkladnú analýzu hospodárskej politiky Rakúska. Posúdila program stability a národný program reforiem. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Rakúsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu ekonomických záležitostí Európskej únie tým, že sa poskytnú vstupy na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní (1) až (7).

(16) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability Rakúska a jej stanovisko[7] je premietnuté najmä do nižšie uvedeného odporúčania (1),

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rakúsko prijalo v období rokov 2012 – 2013 opatrenia s cieľom:

1. Plniť rozpočet na rok 2012 podľa plánu a posilniť a dôsledne vykonávať rozpočtovú stratégiu na rok 2013 a po tomto roku; dostatočne špecifikovať opatrenia (najmä na nižšej než štátnej úrovni) na zabezpečenie včasnej nápravy nadmerného deficitu a dosiahnutie priemernej ročnej štrukturálnej úpravy uvedenej v odporúčaniach Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite. Ďalej zabezpečiť primerané úsilie vzťahujúce sa na štrukturálne prispôsobenie na dosiahnutie dostatočného pokroku smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu vrátane splnenia referenčnej hodnoty pre výdavky.

2. Vykonať ďalšie kroky na posilnenie vnútroštátneho rozpočtového rámca zladením zodpovedností v rámci štátnej, regionálnej a miestnej správy, a to predovšetkým

[7] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

vykonaním konkrétnych reforiem zameraných na zlepšenie organizácie, financovania a efektívnosti zdravotnej starostlivosti a vzdelávania.

3. Predložiť harmonizáciu zákonného veku odchodu do dôchodku medzi mužmi a ženami; posilniť zamestnateľnosť starších pracovníkov a pozorne sledovať vykonávanie nedávnych reforiem na obmedzenie prístupu k režimom predčasného odchodu do dôchodku s cieľom zabezpečiť, aby sa zákonný a skutočný vek odchodu do dôchodku zvyšoval v súlade so strednou dĺžkou života.

4. Vykonať kroky na zníženie zaťaženia pracovnej sily v oblasti skutočného zdanenia a sociálneho zabezpečenia, najmä v prípade osôb s nízkymi príjmami, na účely zvýšenia miery zamestnanosti starších osôb a žien vzhľadom na potrebu zamedziť vplyvu demografických zmien na obyvateľstvo v produktívnom veku. Rozpočtovo neutrálnym spôsobom preniesť daňové zaťaženie na dane z nehnuteľností a environmentálne dane. Znížiť vysoké platové rozdiely medzi mužmi a ženami a zvýšiť možnosti žien pracovať na plný úväzok, predovšetkým prostredníctvom zabezpečenia dodatočných služieb starostlivosti o deti a závislé osoby.

5. Vykonať ďalšie opatrenia na zlepšenie výsledkov v oblasti vzdelávania, najmä znevýhodnených mladých ľudí. Prijať opatrenia na zníženie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky v oblasti vyššieho vzdelávania.

6. Vykonať ďalšie kroky na podporu hospodárskej súťaže, najmä v odvetví služieb, a to odstránením prekážok vstupu na trh telekomunikácií, dopravy a maloobchodný trh s energiou. Odstrániť neoprávnené obmedzenia prístupu k slobodným povolaniam. Posilniť právomoci orgánov pre hospodársku súťaž a urýchliť vykonávanie reformy právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže.

7. Urýchliť reštrukturalizáciu bánk, ktoré boli príjemcami štátnej pomoci, pri zamedzení znižovania pákového efektu. Ešte viac zlepšiť spoluprácu a koordináciu vnútroštátnych politických rozhodnutí s orgánmi dohľadu nad finančným sektorom v iných krajinách.

V Bruseli

Za Radu
predseda